

Člověk a společnost

Tato vzdělávací oblast zahrnuje dva vyučovací předměty – Dějepis a Výchova k občanství 6. – 9. ročník 2. stupně ZŠ)

Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

2. stupeň ZŠ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Ve výuce dějepisu na 2. stupni je důraz kladen především na:

- význam zkoumání dějin
- orientaci v historickém čase a prostoru
- seznámení s nejstaršími evropskými civilizacemi a jejich kulturním odkazu
- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa
- rozlišování mýtů a skutečnosti
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zváží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Do výuky jsou formou integrace průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV):** Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- **Mediální výchova (MeV):** Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu.

- **Multikulturní výchova (MuV):** Kulturní difference; Lidské vztahy; Multikulturalita.
- **Výchova demokratického občana (VDO):** Občanská společnost a škola, Občan občanská společnost a stát.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS):** Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané.
- **Environmentální výchova (EV):** Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí.
- **Etická výchova (EtV):** Mezilidské vztahy a komunikace, Důstojnost lidské osoby, Pozitivní hodnocení druhých, Kreativita a iniciativa, Komunikace citů, Interpersonální a sociální empatie, Asertivita, Reálné a zobrazené vzory, Prosociální chování v osobních vztazích, Prosociální chování ve veřejném životě.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis se realizuje ve všech ročnících 2. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

2. stupeň				
Ročník	6	7	8	9
Počet hodin	2	1+1	2	2

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Český jazyk je vyučován z větší části v nedělených třídách. V případě, že se část výuky odehrává v rámci školního tematického projektu, jsou žáci rozdělení podle předem stanoveného klíče. Vyučování předmětu probíhá v kmenové učebně třídy, ve školní knihovně nebo počítačové učebně. Žáci si osvojené dovednosti a znalosti vyzkouší v činnostech organizovaných pro školu a komunitu rodičů a obce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	➤ využíváme aktivační metody, které u žáků podporují osvojení vhodných způsobů učení ➤ vedeme žáky k práci s různými typy informací, k jejich porovnávání, vyhodnocování a praktickému využívání ➤ dbáme na osvojení a užívání odborných termínů ➤ vedeme žáky k chápání dějinných souvislostí a vytváření komplexního pohledu na vývoj civilizace ➤ jasnou formulací požadavků na výstupy žáků i kritérii hodnocení, na nichž se spolupodílí žáci, rozvíjíme u žáků k objektivnímu sebehodnocení
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	➤ vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, jejich třídění, porovnávání, hodnocení a užití k řešení problémových otázek.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	➤ vedeme žáky k jasnému a jednoznačnému formulování otázek i odpovědí, k osvojování odborných termínů a k pochopení jejich důležitosti pro přesnost sdělení ➤ častým zařazováním práce ve skupinách rozvíjíme schopnost naslouchat jiným názorům, vhodnými argumenty obhajovat svá tvrzení, osvojovat si pravidla diskuse ➤ prací s historickou literaturou a písemnými prameny vedeme k rozvoji porozumění různým typům textů ➤ k vyhledávání informací používáme vedle tradičních zdrojů i nová média

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	➤ učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce ➤ rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role ➤ učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu ➤ podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují ➤ podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	➤ vedeme žáky k rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	➤ zadáváním domácích samostatných prací (referátů, projektů, výrobou učebních pomůcek), vedeme žáky k dodržování pracovního zadání i termínu dokončení práce ➤ konzultacemi o průběhu plnění zadání prací vedeme žáky k rozvržení své práce i k průběžnému odhalování chyb

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Dějepis 2. stupeň ZŠ

1. ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

žák

1.1 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků

1.2 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány

1.3 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Učivo

1.1 význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny

1.2 historický čas a prostor

2. POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

2.1 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu

2.2 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost

2.3 uvede příklady archeologických kultur na našem území

Učivo

2.1 člověk a lidská společnost v pravěku

3. NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

žák

3.1 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací

3.2 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví

3.3 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem

3.4 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Učivo

3.1 nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz

3.2 antické Řecko a Řím

3.3 střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

4. KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

žák

- 4.1 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států*
- 4.2 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti*
- 4.3 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech*
- 4.4 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám*
- 4.5 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury*

Učivo

- 4.1 nový etnický obraz Evropy
- 4.2 utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj
- 4.3 islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)
- 4.4 Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě
- 4.5 křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy
- 4.6 struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev
- 4.7 kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost

5. OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy

žák

- 5.1 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky*
- 5.2 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život*
- 5.3 popíše a demonstrovuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky*
- 5.4 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie*
- 5.5 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky*
- 5.6 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus*
- 5.7 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek*

Učivo

- 5.1 renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou
- 5.2 zámořské objevy a počátky dobývání světa
- 5.3 český stát a velmoc v 15. – 18. století
- 5.4 barokní kultura a osvětenství

6. MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 6.1 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- 6.2 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- 6.3 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- 6.4 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- 6.5 na vybraných příkladech demonstroe základní politické proudy
- 6.6 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

Učivo

- 6.1 Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA
- 6.2 industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
- 6.3 národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
- 6.4 revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů
- 6.5 politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva
- 6.6 kulturní rozrůzněnost doby
- 6.7 konflikty mezi velmocemi, kolonialismus

7. MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

žák

- 7.1 na příkladech demonstroe zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- 7.2 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- 7.3 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- 7.4 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- 7.5 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Učivo

- 7.1 první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky
- 7.2 nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik **Československa**, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy
- 7.3 mezinárodní politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy –komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro **Československo** a svět

7.4 druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války

8. ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy

žák

8.1 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků

8.2 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce

8.3 posoudí postavení rozvojových zemí

8.4 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Učivo

8.1 studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření

8.2 vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)

8.3 vývoj Československa a od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky

8.4 rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět

8.5 problémy současnosti

8.6 věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

Dějepis – 6. ročník

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vlastními slovy vyjádří cíl a způsob poznávání historie - označí století př. n.l. / n. l. - vyjmenuje hlavní období dějin, charakterizuje nejstarší typy člověka, zařadí je - shrne způsob obživy, života v pravěku - popíše pravěké osídlení našich zemí - vysvětlí přínos starověkých států pro rozvoj civilizace - popíše přírodní podmínky a první osídlení Řecka - charakterizuje státy starověkého východu - vlastními slovy vysvětlí pojmy - vypráví vlastními slovy Ilias a Odyssea - popíše státní zřízení a hospodářství starověkého Řecka - uvede rozdíly mezi Aténami a Spartou - vyjmenuje významné řecké osobnosti - vysvětlí důvod Řecko-perských válek - označí významné osobnosti válek - vysvětlí příčinu peloponéské války - uvede, kdo byl Alexandr Makedonský - popíše helénistickou kulturu a její význam - popíše přírodní podmínky a první osídlení Itálie - charakterizuje jednotlivé období Říma - vysvětlí, proč došlo k římské krizi - vyjmenuje významné osobnosti císařského Říma - vysvětlí význam punských válek - popíše průběh rozšiřování římské říše a boj proti barbarským národům - vysvětlí, proč došlo k rozdělení říše na východní a západní část - popíše římskou kulturu a její přínos budoucím civilizacím - vysvětlí význam křesťanství - shrne, proč došlo k zániku západořímské říše	- Úvod do dějepisu (význam, prameny, historický čas, periodizace dějin) - Úvod do pravěku (definice, rozdělení, vývoj lidského druhu) - Paleolit (starší doba kamenná) - Neolit (mladší doba kamenná) - Doba bronzová a železná - Pravěk v českých zemích (Keltové, Germáni, Slované) - Úvod do starověku - Starověká Mezopotámie, Asýrie, Babylonie, Persie, Palestina - Starověký Egypt - Starověká Indie - Starověká Čína - Starověké Řecko - Minojská civilizace - Mykénské období - Homérské období - Formování městských států - Velká řecká kolonizace - Sparta a Atény - Řecko-perské války - Atény v době Periklově a peloponéská válka - Alexandr Makedonský - Konec řecké samostatnosti - Kultura starověkého Řecka - Starověká Itálie - Etruskové - Římské království - Římská republika - Punské války - Krize republiky - 1. triumvirát - 2. triumvirát - Císařský Řím - Křesťanství - Zánik římské říše - Kultura starověké Itálie	

Dějepis – 7. ročník

Výstup žáka	Učivo	Průřezová témata
Žák: - charakterizuje složení středověké společnosti, postavení a úlohu církve - popíše vznik a vývoj Franské říše - uvede význam osobnosti Karla Velikého - objasní zánik Franské říše a vyjmenuje její nástupnické státy - na mapě ukáže Byzantskou říši, charakterizuje vládu nejvýznamnějšího panovníka této říše - vysvětlí, proč došlo ke křížovým výpravám a jejich význam - na mapě ukáže hlavní směry vikingské expanze - objasní vliv Vikingů na vznik Kyjevské Rusi - objasní počátky organizovanosti Slovanů - popíše význam vzniku Sámovy říše - objasní vznik Velké Moravy a příchod Konstantina a Metoděje - vyjmenuje první historicky známá knížata z rodu Přemyslovců - uvede významné přemyslovské panovníky a jejich zásluhy při budování českého státu, jejich soupeře (Slavíkovci a Vršovci) - charakterizuje znaky románské kultury - uvede významné české románské památky - objasní příčinu, průběh a výsledek stoleté války - popíše pokusy o vpád východních kočovných kmenů do Evropy a jejich způsob života - načrtne krizi církve v 13. a 14. století - shrne vládu Karla IV. - popíše znaky gotického slohu - vysvětlí příčinu husitského hnutí - popíše vládu Jiřího z Poděbrad a vládu Jagellonců - popíše turecké výboje a osvobození Ruska od tatarské nadvlády - popíše průběh objevných cest, jejich výsledky a důsledky pro svět - uvede významné osobnosti objevných cest - objasní pojem reformace, vysvětlí její příčiny, charakterizuje osobnost Martina Luthera a Jana Kalvína - popíše reformaci v Anglii - popíše hospodářskou a politickou situaci v českých zemích - charakterizuje pozdní gotiku, humanismus a renesanci	- Počátky středověku - Středověká společnost (panovníci, šlechta, rytíři, duchovenstvo, pracující lidé) - Franská říše a Karol Veliký - Svatá říše římská - Francie a Anglie - Byzantská říše - Arabové a Turci - Křížové výpravy - Vikingové - Kyjevská Rus a Poláci - Sámova říše - Velká Morava - Konstantin a Metoděj - Svatopluk a zánik Velké Moravy - Čechy v době knížecí - První čeští králové - Románská kultura - Vrcholní středověk a pozdní středověk - Změny v zemědělství, kolonizace, vznik měst a městská práva - Stoletá válka - Vpád Mongolů do Evropy - Problémy papežství a církve - Poslední Přemyslovci - Lucemburkové - Vláda Karla IV. - Gotická kultura - Jan Hus a husité - Husitské války - Jiří z Poděbrad a Jagellonci - Turecké výboje - Vznik habsburské monarchie - Raný novověk - Objevné plavby Portugalců a Španělů - Reformace - Španělsko a Nizozemsko v 16. st. - České země za Ferdinanda I., Maximiliána II. a Rudolfa II. - Renesance a humanismus	• OSV 11

Dějepis – 8. ročník

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
Žák: - popíše průběh třicetileté války a její důsledky pro Evropu - popíše situaci v Evropě po třicetileté válce - uvede významné osobnosti třicetileté války - vysvětlí příčinu občanské války v Anglii - vysvětlí pojmy parlamentarismus a absolutismus - objasní průběh a důsledky boje za nezávislost severoamerických osad, jmenuje významné představitele - charakterizuje vývoj VB, Francie, Ruska a Pruska - porovná vládu Marie Terezie a Josefa II. - charakterizuje baroko a klasicismus, zařadí zástupce - objasní pojem osvícenství - objasní příčiny, průběh a výsledky VFR - zhodnotí vliv VFR na evropské země - objasní vliv napoleonských válek na Evropu - popíše uspořádání Evropy po vídeňském kongresu - chápe pojmy svoboda, občanská práva, národ - objasní termín průmyslová revoluce, shrne její průběh a postup v Evropě - popíše politický život v českých zemích 1. pol. 19. st. - charakterizuje fáze národního obrození - popíše průběh revolucí roku 1848/1849 - vyjmenuje nejvýznamnější technické a vědecké objevy 19. st., přiřadí vynálezce - s pomocí mapy ukáže oblasti zájmů koloniálních mocností 19. st. - popíše proces sjednocování Itálie a Německa, jmenuje významné představitele - charakterizuje situaci ve Francii a Rusku ve 2. pol. 19. st. - vysvětlí příčiny občanské války v USA, popíše její průběh a výsledek - charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. století, jmenuje nejvýznamnější osobnosti tohoto období - objasní vznik Rakousko-Uherska a přiřadí k tomuto období významné osobnosti	- Novověká společnost, typy monarchií - Třicetiletá válka - Občanská revoluce v Anglii - Cromwellova diktatura - Slavná revoluce a vznik Velké Británie - Válka za nezávislost a vznik USA - Francie za vlády Ludvíka XIV. - Rusko za Petra I. Velikého a Kateřiny II. Veliké - České země po třicetileté válce - Vláda Marie Terezie a Josefa II. - Kultura 17. a 18. st. (baroko, klasicismus, osvícenství) - Velká francouzská revoluce - Napoleon Bonaparte - Napoleonské války - Vídeňský kongres - Emancipace národů - Průmyslová revoluce - Rusko v 1. pol. 19. st. - Metternichův absolutismus - Národní obrození - Revoluce 1848/1849 - Emancipace žen - Technický a vědecký pokrok - Imperialismus a kolonialismus - Sjednocení Německa - Sjednocení Itálie - Velká Británie, Francie a Rusko ve 2. pol. 19. st. - USA a válka Severu proti Jihu - Bachův absolutismus - Vznik Rakousko-Uherska	• EtV 2

Dějepis – 9. ročník

Výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vysvětlí růst koloniálních velmocí - objasní vznik Trojspolku a Trojdohody - vysvětlí příčinu a průběh I. světové války, její jednotlivé etapy a jejich průběh - zhodnotí výsledky I. světové války a důsledky pro Evropu a svět - zhodnotí výsledky Pařížské mírové konference a jejich vliv na vývoj situace v Německu - popíše vznik samostatného Československa a přiřadí významné osobnosti - uvede znaky totalitních režimů - objasní vznik SSSR - porovná komunismus a fašismus - objasní pojmy rasismus, nacismus, antisemitismus, xenofobie - zhodnotí postavení ČSR v Evropě - objasní okolnosti vedoucí k Mnichovské dohodě - charakterizuje příčiny, průběh a důsledky 2. sv. války - shrne situaci v Československu během II. světové války - uvede formy domácího i zahraničního odboje - objasní důvody, které vedly k únorovému převratu 1948 - charakterizuje příčiny a důsledky začleňování ČSR do sféry vlivu SSSR - charakterizuje situaci v Československu ve druhé polovině 20. století - charakterizuje a porovná vývoj států východního a západního bloku - uvede a popíše důležité události období studené války (vznik NATO, Varšavské smlouvy, vznik NDR a SRN, vznik ČLR, korejskou válku, boj za občanská práva v USA, karibskou krizi, vietnamskou válku, arabsko-izraelský konflikt, ...) - zdůvodní touhu obnovy demokracie v zemích východního bloku - objasní příčiny, průběh a důsledky sametové revoluce v Československu - objasní příčiny války v Perském zálivu	- Situace v Evropě před 1. sv. válkou - Vznik Trojspolku a Trojdohody - 1. světová válka - Pařížská mírová konference - Češi a Slováci v 1. sv. válce - Vznik ČSR - Totalitní režimy - Komunismus a ruská revoluce - Občanská válka v Rusku - Vznik SSSR a nástup stalinismu - Nástup fašismu - Itálie mezi světovými válkami - Německo po 1. světové válce - Nacismus a Adolf Hitler - Německo v 30. letech - Počátky pronásledování Židů - ČSR mezi válkami - Mnichovská konference - Druhá republika a rozbití ČSR - 2. světová válka - Zločiny proti lidskosti za 2. sv. války - Protektorát Čechy a Morava - Domácí a zahraniční odboj - Osvobození území ČSR - Postupimská konference - Vznik OSN - ČSR po 2. sv. válce - Počátky studené války - Světové události 1. až 4. etapy studené války - Evropská integrace - Dekolonizace - Únorový převrat v ČSR - ČSR v 50. – 90. letech (politické procesy, pražské jaro, normalizace, sametová revoluce a pád komunismu) - Zhroutení totalitních režimů na Východě	• VMEGS 3

- objasní příčiny války na Balkánském poloostrově	- Válka v Perském zálivu - Vznik České republiky - Válka na Balkánském poloostrově	
---	--	--